

teatre

FRANCESC FOGUET I BOREU

‘Souvenirs’ d’olivera

Rostoll cremat

AUTOR: TONI GOMILA

Direcció: Oriol Broggi
Teatre Biblioteca de Catalunya, 28 de novembre

A *L'illa de la calma* (1913), Santiago Rusiñol va fixar la imatge idíl·lica de Mallorca com una arcàdia daurada, un refugi on aixoplugar-se de la civilització materialista. Rescabalava així la visió de George Sand en *Un hivern a Mallorca* (1842), en què l'escriptora francesa expressava, apagat l'enlluernament inicial, el desencís per la gent i la terra mallorquines. Des de l'arribada massiva del turisme a l'illa, el mite de Mallorca com a paradís terrenal, amb paisatges d'una bellesa i una llum inaudites, s'ha esquarterat en mil bocins.

Toni Gomila denuncia a *Rostoll cremat* la inconsciència i la cobdícia d'una societat com la illenca que ha venut la terra, l'ànima i el paisatge al monstre desfermat i àvid del turisme de sol i platja. Amb ironia i humor, l'obra proposa una al·legoria que té com a protagonista central el personatge de rondalla “Joanet de sa Gerra”, un pobre home que, esperonat per la seva dona, demana reiteradament a sant Pere que el faci pujar cada vegada més enlaire fins al punt d'ambicionar ser un déu.

Dirigit per Oriol Broggi, *Rostoll cremat* critica l'ànima fenícia d'una societat que, amb el pretext del “progrés”, s'ha deixat malmetre l'ecosistema d'una manera devastadora i ha convertit Mallorca en un parc temàtic, on es desfoguen a cor què vols turistes mal educats que ho arrasen tot. Davant de l'ambició pels doblers dels pares, els fills els ho retreuen vivament i reclamen gaudir de les meravelles de l'illa, ara assetjada per parles estrangeres i conductes incíviques. Desapareguts els sembrats i les

oliveres, el ciment i la platja ho acaparen tot.

Com ja havia fet a *Acorar* i a *Peccatum*, Gomila sondeja i recupera els vestigis d'un món en vies d'extinció, devorat per l'especulació i el diner fàcil. A més dels referents de Sand i Rusiñol, entrelaça en la història de “Joanet de sa Gerra” i la seva família un enfilall de fragments d'obres teatrals del seu repertori, a manera de contrast temàtic: *Macbeth* de Shakespeare; *L'hort dels cirerers* de Txèkhov, i *Un enemic del poble* d'Ibsen.

Contundent i entranyable, la interpretació de Gomila en el paper de “Joanet de sa Gerra” condueix tot el muntatge. L'acompanya un repartiment que demostra el bon nivell actoral de l'escena mallorquina, atenta als treballs en equip i a la polifonia: Caterina Alorda, Catalina Florit —esplèndida en l'al·legat final—, Joan Toni Sunyer i Xesca Vadell.

Sota les voltes gòtiques de l'antic hospital, la disposició de l'espai aprofita la

immensa paret d'un lateral per projectar-hi imatges marines de l'illa o la visió sufocant de l'allau turística. Una catifa de palla seca simula el rostoll cremat del títol, metàfora d'una terra exhausta. Una enorme bala de palla premsada presideix també l'escena en al·lusió a la industrialització del camp. Quatre cadires, una taula enorme de fusta, una tauleta de *souvenirs*, una escala i un para-sol són pràcticament tots els elements escenogràfics.

Gomila participa com a actor i ara també com a dramaturg, d'un filó molt interessant del teatre illenc que explora críticament el passat i el present amb voluntat de plantejar un futur més sostenible o, si més no, habitable. Amb *Rostoll cremat* duu a l'escena el debat sobre els límits del turisme massiu —extrapolable a altres indrets dels Països Catalans—, fusiona estètiques i referents diversos —indígenes i universals— i crea imatges pictòriques d'una bellesa pertorbadora.